

בורר - Borer (separating)**Talmud Bavli Shabbat 74a**

It was taught in a Baraisa: If someone had in front of them two kinds of food - they may separate and eat, separate and leave, but they may not separate, and if they separated they are chayav a chatat.

What does this mean? Ula said, this is what it means. 'separate and eat', for immediate consumption, 'separate and leave', for the same day. But for the next day should not separate, and if they did, chayav chatat.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף עד.

תנו רבנן: היו לפניו מיני אוכלין - בורר ואוכל, בורר ומניח. ולא יברור, ואם בירר - חייב חטאת. מאי קאמר? אמר עולא: הכי קאמר: בורר ואוכל - לבו ביום, ובורר ומניח - לבו ביום; ולמחר לא יברור, ואם בירר - חייב חטאת.

Tosefta Shabbat ch. 16

If fruits became mixed with other fruits, one may separate and eat, separate and place on the table, or separate and place before an animal. If someone separated out the two fruits, or gathered up the dirt and pebbles from them they are chayav.

תוספתא מסכת שבת פרק טז

נתערבו לו פירות בפירות בורר ואוכל בורר ומניח על השלחן בורר ומשליך לפני בהמתו ביררן אילו בפני עצמן ואילו בפני עצמן או שליקט מתוכן עפר וצורות הרי זה חייב.

Toseftot Shabbat 74a

If there were two kinds of foods ...

Rabbainu Chananel explained that separating food from food is also breira, if someone separates the one they don't want from the one they want. The one that they don't want is considered *p'solet* (rubbish) compared with the one that they want to eat.

תוספות מסכת שבת דף עד.

היו לפניו שני מיני אוכלין גרסי' - וכן פירש ר"ח דבאוכל מתוך אוכל שייכא ברירה שבורר אותו שאינו חפץ לאכול מתוך אותו שרוצה לאכול דאותו שאינו חפץ בו חשיב פסולת לגבי אותו שחפץ לאכול.

Shulchan Aruch Orech Chaim 321

It is forbidden to peel garlic or onions if peeling for later. But to eat straight away is permitted.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שכא

אסור לקלוף שומים ובצלים כשקולף להניח, אבל לאכול לאלתר, שרי.

Mishna Brura (83)

to peel - because of borer.

משנה ברורה סימן שכא ס"ק פג

(פג) לקלוף וכו' - משום בורר

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.rabbisedley.com

Biur Halacha 321 'to peel'

One could ask that since peeling is included in borer, it should be forbidden even for immediate consumption since one who peels apples, garlic or onions, removes the p'solet and leaves the ochel. It seems that the explanation is that since it is impossible to eat in any other way, this is considered the normal way of eating (derech achila), and is therefore not considered removing p'solet from ochel, rather eating the inside, and provided it is for immediate consumption that is permitted, but to leave for later is forbidden, because it is not better than a normal case of removing ochel from p'solet.

ביאור הלכה סימן שכא ד"ה לקלוף וכו'
ולכאורה יש לדקדק דכיון דקולף בכלל בורר הוא ליתסר אפילו לאכול לאלתר דהא מי שקולף תפוחים ושומים ובצלים נוטל הפסולת ומניח האוכל ... ונראה דכיון דא"א בענין אחר ודרך אכילתו בכך לא מקרי פסולת מתוך אוכל שאינו אלא לאכול התוך וכל שהוא לאלתר שרי אבל להניח אסור דלא עדיף מאוכל מתוך פסולת.

Mishna Brura 321; 84

Onion and garlic - the same is true of apples, almonds, nuts and anything else like that. If a person opens a plum and throws out the stone, with intention to leave the fruit for later, that is borer.

משנה ברורה סימן שכא ס"ק פד
(פד) שומים ובצלים - וה"ה תפוחים ואגוזים ושקדים וכיוצא בזה ואם פותח פלומי"ן וזורק הגרעינים הקשים להניח לאחר זמן הוי בורר.

Mishna Brura 319 (61)

If a fly or something else falls into food or drink it is forbidden to remove the fly either by hand or with a utensil, since that is separating p'solet from ochel. Rather one must take a bit of the food or the drink out with it and throw it away.

משנה ברורה סימן שיט ס"ק סא
(סא) אלא במתקן וכו' - וע"כ כשנופל זבוב או ד"א במאכל ומשקה לא יסיר הזבוב בין ביד בין בכלי דהוי בורר פסולת מאוכל אלא יקח קצת גם מהמאכל או המשקה עמו ויזרוק:

Shulchan Aruch Orech Chaim 319

[Rama] Anything that is separated for the meal that one is sitting down to straight away is called immediately.. Even if others are eating with them it is permitted. Therefore it is permitted to separate as many lettuce leaves as are needed for that meal.

שולחן ערוך אורח חיים סימן שיט
הגה: וכל מה שבורר לצורך אותה סעודה שמיסב בה מיד, מקרי לאלתר. ואפילו אחרים אוכלים עמו, שרי. ולכן מותר לברור הירק שקורין שלאטי"ן מן העלין המעופשין שבו כל מה שצריך לאכול באותה סעודה.

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.rabbisedley.com

Mishna Brura 319; 6

Even for others - meaning that someone may separate for all the people who are eating with them, and this is not considered breira, since it is the normal way of eating, and even if the person is not eating with the others at all it is still permitted. When the Rama wrote 'with them' he didn't mean it literally.

Biur Halacha 319

Many of the Acharonim, including the Magen Avraham, who hold that regarding two kinds of food the laws of borer are slightly different than separating ochel from p'solet, in that it is only considered for later if one separates for the next meal. In other words, someone who has finished their meal and then separates for the next meal, even though it is quite a while later, nevertheless that is still considered 'immediate'. But one should be very careful (and not follow this ruling) since it could easily become a Torah prohibition.

Mishna Brura 319; 66

You should know that the tosefta says one may separate a cooked food. What this means is that separating solid food from the gravy with a spoon is permitted, since this is the normal way of eating.

משנה ברורה סימן שיט ס"ק ו

(ו) ואפילו אחרים וכו' - ר"ל דאחד יכול לברור בעד כל בני הסעודה ואין בזה משום בורר דדרך אכילה היא ואפילו אינו אוכל בעצמו כלל עמהם ג"כ שרי והאי עמו שכתב רמ"א לאו דוקא הוא

ביאור הלכה סימן שיט ד"ה שבירר**שחרית**

ויש אחרונים והמ"א מכללם שהעתיקו דלענין שני מיני אוכלים נשתנה הדין מן בורר אוכל מפסולת ולא נקרא לבו ביום כ"א מסעודה לסעודה הא אחר שאכל הסעודה ומכין לסעודה האחרת אף שהוא עדיין זמן מופלג לה מ"מ בכלל לאלתר הוא. ויש לזיזר בזה דנוגע באיסור דאורייתא:

משנה ברורה סימן שיט ס"ק סו

ודע דבתוספתא איתא אבל מחבץ הוא מעשה קדירה ואוכל ור"ל להפריד בכף מאכל עבה מן הרוטב דמותר משום דדרך אכילה הוא בכך.

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.rabbisedley.com

תרומת הדשן חלק א (שו"ת) סימן נז

שאלה: חתיכות דגים מונחים (שמא צ"ל: מונחות) על לוח אחד, או בקערה מפורדות זו מזו, כמו שרגילין להניח כך. ובשבת כשבא לאכול מהן רוצה לאכול מקצתן, ולשייר מקצתן לסעודה אחרת היאך יברור אלו מאלו שלא יבא לידי חיוב בורר?

תשובה: יראה דלא צריך לדקדק כ"כ בדבר, כמו שאבאר לקמן אע"ג דאחד מהגדולים היה נזהר לברור דווקא אותו שהיה רוצה לאכול עתה, ואותן שהיה רוצה לשייר עד סעודה אחרת הניח מונחים על הלוח. וראיתו מהא דכתב אשירי פ' כלל גדול: ת"ר היו לפניו שני מיני אוכלין בורר ואוכל כו'; ומסיים דבורר ואוכל לאלתר, ושיעור לאלתר פירש ר"ח ז"ל, שיעור מה שמסיב לאותה סעודה על השולחן, ודווקא אוכל מתוך פסולת אבל פסולת מתוך אוכל אסור, והבורר שני מיני אוכלין אותו שרוצה לאכול עתה מיקרי אוכל, ואידך מיקרי פסולת ע"כ. מוכח דב"ד חשיב ברירה. אמנם נראה דאפי' לפי זה לא חשיב ברירה, אלא דווקא בשני מינים ולא במין אחד כלל, דודאי דוקא נקט התנא, וכן כל המחברים שני מיני אוכלין. והכי איתא במרדכי פ' אלו טריפות, גבי נפלה לאור, דכל היכא דמצינו למימר דלישנא דמתניתין דווקא הוא, לא אמרינן לאו דווקא הוא אפי' להחמיר ע"ש, מ"מ שני מיני דגים לאו מין אחד מיקרי, דהא פסיק בא"ז במס' עבודה זרה, דמיני דגים חלוקים בשמן מיקרי מין בשאין מינו, לענין ביטול כ"ש להאי מילתא. אמנם נראה דמאד היה כנגד סברת הלב, דשני מינים שניכרים בהפרדתם חתיכות גדולות שמונחים יחד, דיהא ברירה שייכא בהו, דלשון המרדכי פ' כלל גדול לא משמע הכי, דכתב הילכך יזהר אדם מיני פירות שנתערבו כו', משמע דווקא כשהם מעורבים ואינם ניכרים, אבל בכה"ג אע"ג דאין כל מין ומין מסודר בפני עצמו, מ"מ לא מיקרי מעורב. אפס הואיל וכ' בסמ"ג, דהבורר פסולת מתוך האוכל, ואפי' בורר לאלתר חייב חטאת, אין לחלק ולהקל בלא ראייה ברורה, ולא להתיר אלא שיקח משני המינים להשהותן לסעודה אחרת, אם לא ירצה לברור אותן שיאכל עתה. ונראה דבכה"ג לא חשיב בורר, הואיל ובורר משני המינים הוא כאלו בורר ממין אחד. ואע"ג דאין לדקדק זה ממאי דנקט שני מינים, דאיכא למימר דלא אתי לאפוקי, אלא היכא דליכא אלא מין אחד, אבל לעולם בדאיכא תרי מיני לקמיה, אפי' יברור משניהם חשיב ברירה. אמנם מלשון אשירי דלעיל משמע קצת דלא חשיב ברירה כה"ג, כשהוא בורר שני המינים דכ' אותן שרוצה לאכול עתה מיקרי אוכל, ואידך מיקרי פסולת, מדלא כ' מה שרוצה לאכול עתה משמע דקאי על המין, ורוצה לומר אותו המין שרוצה לאכול עתה, ומשום דצריך לברור מין ממין נקט הכי וק"ל

you can find more shabbat source sheets on the web:

www.rabbisedley.com